

Werkgroep Gezonde Leefomgeving
Donderdag 5 december 2024 - Concept verslaglegging

Agenda

Betreft	Werkgroep Gezonde Leefomgeving
Vergaderdatum en -tijd	Donderdag 5 december 2024 van 13.00-14.30 uur
Locatie	Online Teams-vergadering
Aanwezigen	Werkgroep gezonde leefomgeving – 5.1.2e (Drenthe), 5.1.2e (Overijssel), 5.1.2e (Gelderland), 5.1.2e (Flevoland), 5.1.2e (Utrecht), 5.1.2e (Voorzitter, Utrecht), 5.1.2e (Noord-Holland), 5.1.2e (Noord-Brabant), 5.1.2e (Limburg), 5.1.2e (IPO).
Niet-aanwezigen	5.1.2e (Groningen), 5.1.2e (Friesland), 5.1.2e (Friesland), 5.1.2e (Overijssel), 5.1.2e (Gelderland), 5.1.2e (Flevoland), 5.1.2e (Utrecht), 5.1.2e (Noord-Holland), 5.1.2e (Noord-Holland), 5.1.2e (Noord-Holland), 5.1.2e (Zuid-Holland), 5.1.2e (Zuid-Holland), 5.1.2e (Zuid-Holland), 5.1.2e (Zuid-Holland), 5.1.2e (Zuid-Holland), 5.1.2e (Zeeland), 5.1.2e (Noord-Brabant), 5.1.2e (Limburg).

1. Opening, mededelingen en verslag

a. (Mondelinge) mededelingen en vaststellen agenda.

- Terugblik Themasessie Voorzorgbeginsel, 2 december 2024.
5.1.2e geeft aan dat de inhoud goed was, maar hoopte op een bredere deelname van de werkgroep Gezonde Leefomgeving en ZZS. Het afwegingskader dat in Gelderland is samengesteld, wordt omarmd om daarop verder te gaan. Het document wat de presentatie samenvat en wat we verder willen wordt nog gedeeld. Bij de inhoudelijke discussie is gekeken naar wat de provincies zelf kunnen doen met het voorzorgsbeginsel en waar we het Rijk bij nodig hebben.

Wat we zelf konden doen a.d.h.v. het Gelderse kader:

- Het uiteenzetten van de beleidskaders om het voorzorgsbeginsel toe te passen
- Hoe je het voorzorgsbeginsel kan gebruiken om de informatieasymmetrie tussen bedrijven en overheden aan te pakken.
- Wat je specifiek binnen omgevingsverordeningen kan doen.

Waar we het Rijk bij nodig hebben:

- Geld en middelen.
- Rugdekking van het Rijk.
- Het wettelijk vaststellen van het beoordelingskader van VRP's.

Ook in de werkgroep ZZS wordt hierop teruggeblikt (maandag 9 dec). Vanuit daar gaan **5.1.2e** en **5.1.2e** de relatie onderhouden naar **5.1.2e** en **5.1.2e**.

Agenda vastgesteld.

- b. Vaststellen verslag 3 oktober
Verslag vastgesteld.

2. Besprekpunten

1. Bespreken subwerkgroepen

- a. Sub 1: toelichting van **5.1.2e** en **5.1.2e**: Subwerkgroep 1 en 3 zijn samengevoegd, daar hebben we in het vorige overleg in Utrecht over doorgepraat. We hebben gekeken naar hoe we de opdracht zien en wat het moet opleveren (opgave van producten). **5.1.2e** **5.1.2e** gaat met Brabant en Utrecht kijken wat er kan. **5.1.2e** gaat met twee andere mensen aan de slag met een werkconferentie, hoe het vorm gaat krijgen moet we nog uitzoeken, bespreken en bepalen. Maandag 9 dec. hebben we een werkgroep (sub. 1 en 3 samen) en dan gaan we verder.
- b. Sub 2: toelichting van **5.1.2e** en **5.1.2e**: Op maandag 16 december hebben we in Utrecht 2 uur gepland om een begin te maken. Er is voor deze bijeenkomst een ambitieuze agenda. **5.1.2e** en **5.1.2e** geven aan in de volgende werkgroep hierover een terugkoppeling te geven.
- c. Sub 3: Het startoverleg van subwerkgroep 3 heeft vorige maand plaatsgevonden. Door de overlap tussen subwerkgroep 1 en 3, is bepaald om de subwerkgroepen samen te voegen (zie bovenstaand bij punt 1).

2. Voortgang OvV actieagenda

5.1.2e heeft vorige week een update gehad van **5.1.2e** (projectleider), dat ze bij lijn 1 (een goede buur) bezig met een voorverkenning en dat rond maart een advies zal worden gegeven over dit traject. Het IPO zit hier niet bij, maar **5.1.2e** en **5.1.2e** zullen aanwezig zijn en het IPO op de hoogte houden.

5.1.2e zal binnenkort ook met een geüpdatet planning komen. **5.1.2e** geeft aan dat het streven is om in maart de eerste resultaten te hebben, die voortkomen uit Meten is Weten. Nu kijken ze bij Meten is Weten (punt 10) alleen naar emissies in lucht en niet in water, ze kijken dan of dit toegevoegd moet worden.

5.1.2e geeft aan dat er twee mails zijn gestuurd over lijn 3 en lijn 10, daarin stelde ze concrete vragen. **5.1.2e** is benieuwd of hier een vervolg op is:

- **5.1.2e** (Minder Hinder) geeft aan dat er een datumprikker is voor begin januari, voor de acties 4, 6 en 7. Daarnaast niks gezien, gehoord, gelezen.
- **5.1.2e** (Meten is Weten) geeft aan inderdaad twee mails te hebben gekregen met presentaties en informatie, met de vraag hierop te reageren. Hier hebben ze reactie op gegeven, maar daarna heeft **5.1.2e** er niets meer van vernomen.
- **5.1.2e** (Betrouwbare Overheid) geeft aan nog niets hierover te hebben gehoord, maar dat klopt met de planning.

3. Nationaal Milieu Programma (update)

5.1.2e geeft aan dat de tekst is aangeleverd aan het NMP, daar waren ze blij mee, dank voor jullie input. **5.1.2e** geeft aan dat VNG ook een alinea heeft aangeleverd, die komt er ook in. Hoe gaat het nu verder: ze willen het liefst voor de jaarwisseling een gesprek met de Staatssecretaris en de Ministerraad. Daarna is de planning dat ze in april willen beginnen met het uitvoeringsprogramma. Het IPO kijkt of ze de werkgroep NMP weer nieuw leven in kunnen blazen, **5.1.2e** heeft hierover contact met **5.1.2e**.

5.1.2e heeft een aantal namen voor de werkgroep, maar nog niet van iedere provincie iemand (o.a. Groningen, Friesland, Gelderland, Flevoland, Noord-Holland, Limburg en Overijssel niet). **5.1.2e** vraagt of mensen willen aansluiten of rondvraag kunnen doen:

- **5.1.2e** (Overijssel) vraagt aan **5.1.2e** of hij hier aansluit.
- **5.1.2e** (Limburg) meldt zich aan.
- **5.1.2e** (Flevoland) geeft aan dat het voor Flevoland lastig is voor deelname en vraagt hoeveel capaciteit het vergt. **5.1.2e** geeft aan dat het ligt aan de Bestuurlijke Opdracht die we zullen moeten aanpassen. De inschatting is dat het vooral ad hoc zal zijn.

Reactie **5.1.2e** (Noord-Brabant): vraag vanuit collega **5.1.2e** of het BO al gepland is? **5.1.2e** geeft aan dat er een datumprikker is uitgestuurd, ze hopen dat het in januari lukt.

4. Terugkoppeling overleggen ketenpartners

i. Bijeenkomst over geur (14/11, **5.1.2e**)

5.1.2e geeft aan dat er 35 man in de digitale vergadering waren. Het was een moeizaam overleg, omdat er veel vragen werden gesteld en ze zoekende waren naar keuzes. Dat is lastig in een online bijeenkomst. Afdronk is dat ze in februari een eindproduct afleveren, dat is ambitieus. **5.1.2e** vraagt zich af hoe de rest dat ervaren heeft. En dat ze het complex vond hoe het Duitse model meegenomen wordt voor de lange termijn en hoopt hierop niet van uitstel = afstel.

Reacties:

- **5.1.2e** (IPO): inderdaad met veel mensen in de call en een ambitieuze planning. Hij geeft aan dat als het Duitse model werkt, we het niet moeten afdoen, maar dat we daar later op door kunnen. **5.1.2e** mailt dat ze het Duitse

model parallel in een nieuwe opdracht gaan uitzoeken voor de lange termijn.

- **5.1.2e** (Utrecht): Hoorde dat Groningen er wel mee doorgaat. Kunnen we bij **5.1.2e** een opdracht neerleggen om terugkoppelen hierover of we dat voor heel Nederland kunnen doen? Groningen betrekken en verbinden.

- **5.1.2e** (Drenthe): in dit vorige overleg schoof collega **5.1.2e** aan, die was betrokken bij de pilot die Groningen wil gaan doen, maar **5.1.2e** is onverwachts gestopt. **5.1.2e** geeft aan dat ze niet de stand van zaken weet, alleen dat Drenthe, Groningen en Friesland het Duitse model verder wilde oppakken en is benieuwd naar de afspraken.

Verder afspraken:

→ Een afspraak inplannen voor vervolg met **5.1.2e** en **5.1.2e**.

→ **5.1.2e** op de hoogte houden van de gemaakte afspraken.

- ii. Bijeenkomst VGO-onderzoek geitenhouderijen (18/11, **5.1.2e**)
LNVN en VWS hebben verteld over het Volksgezondheidsonderzoek, daar werd het niet echt gepresenteerd (want is nog geheim). Half januari gaat het naar de Tweede Kamer, samen met een beleidsreactie van het Rijk. Wij als provincie zullen het niet eerder ontvangen. Wat ze wel met ons deelden, is dat ze nog geen causaal verband hebben gevonden, maar wel vermoedens dat het met een 15-tal bacteriën samenhangt. Dit vraagt om nadere metingen en onderzoek. Het Rijk opteert ambtelijk voor een rijksregeling, dat moet nog langs de Staatssecretaris. Waar zij aan denken is sonderingen, 2km om de kernbebouwingen, omdat daar nieuwvesting of uitbreiding niet meer mogelijk te maken.

Ze hebben ook LTO mondeling betrokken hoe dit eruit ziet en ze gaan de gezondheidsraad nog vragen om de uitkomst te duiden. Maar het moet nog bestuurlijk overlegd worden, kunnen ambtelijk moeilijk inschatten hoe dat valt. Ze gaan nog wel bij de provincies uitvragen hoe de moratoria zijn opgebouwd en hoe we tot bepaalde definities zijn gekomen en welke ervaring we hebben.

5. Terugkoppeling overleggen ketenpartners

5.1.2e hebben een overleg gehad met **5.1.2e**, beleidsmedewerker bij GGD/GHOR Nederland. Zij coördineert de zaken omtrent het Programmacollege Gezondheid en Milieu. Dit is het landelijke overleg met het management van de 26 GGD regio's en de ketenpartners op het vlak van de Gezonde Leefomgeving. Vanuit de GGD NL is de inzet om op bestuurlijk niveau de afstemming op een vernieuwde wijze op te pakken. Hiervoor zal door de GGD NL contact worden gezocht met gedeputeerden **5.1.2e** (Noord-Holland) en **5.1.2e** (Utrecht).

5.1.2e (Utrecht) meldt in aanvulling op **5.1.2e** dat er in januari een overleg is gepland met de provincie Utrecht, de GGD en Omgevingsdiensten om verder te praten over de rolverdeling en verantwoordelijkheden tussen de organisaties.

5.1.2e meldt dat de zes Omgevingsdiensten met Seveso-taken ook het thema Gezonde leefomgeving in de programmering hebben opgenomen. Voor dit thema zoeken de

Seveso-OD's contact met de IPO wg Gezonde Leefomgeving. De coördinatie voor deze opdracht ligt bij 5.1.2e van ODNZKG. 5.1.2e heeft richting 5.1.2e de link naar subroep 2 gelegd en de namen van 5.1.2e en 5.1.2e doorgegeven. Dit om in samenspraak tot afgestemde acties te komen.

6. Bestrijdingsmiddelen (motie Noord-Holland)

Er zijn twee moties aangenomen over gewasbescherming. Op dit moment willen we het primair hebben over de oplegger van de notitie, die naar de AAC gaat. De vraag in de notitie is of we akkoord gaan met de verdere uitwerking van de integrale IPO inzet tot verbinden tot een negatieve impact van bestrijdingsmiddelen. 5.1.2e vult aan dat de oplegger geschreven is vanuit het landelijk gebied en ruimte en leefomgeving, en dat er drie concrete vragen zijn. De vraag is of er inhoudelijke aanvullingen zijn of we een rol zien voor de werkgroep voor het opstellen van de notitie en of we ons in het AAC voorstel kunnen vinden?

Reacties:

- 5.1.2e (Gelderland): geeft aan dat het een lastig stuk is. Het stuk is bij een aantal collega's uitgezet. 5.1.2e heeft een paar vragen:
 1. Inhoudelijke zijn er een paar opmerkingen; waar kunnen we die kwijt?
 2. Proces, het is een complex vraagstuk en de ambitie om het in januari in de AAC te hebben is te ambitieus om de verschillende perspectieven te verwerken.
 3. We moeten als provincie wel betrokken zijn en er zijn zorgen, het Rijk attenderen en agenderen, maar het Rijk is aan zet.
- 5.1.2e (IPO): de hoofdsteller is 5.1.2e (samen met 5.1.2e en 5.1.2e), daar kunnen we inhoudelijke opmerkingen naar toe sturen. De contactgegevens worden door 5.1.2e gedeeld.
- 5.1.2e (Utrecht): sluit zich aan bij 5.1.2e dat het een Rijksopdracht is, maar dat we wel kunnen lobbyen. 5.1.2e gaat na of de provincie Utrecht ernaar gekeken heeft, anders komen de opmerkingen vanuit Utrecht er nog aan.
- 5.1.2e (Overijssel): geeft aan dat het uitgezet is bij collega's van verschillende afdelingen en programma's. De reacties hierop gaan nog komen en worden gedeeld op de SharePoint.
- 5.1.2e (Noord-Brabant): het is binnengekomen bij verschillende werkgroepen en hoe we dat coördineren, zodat we hetzelfde antwoord hebben, is 5.1.2e intern mee bezig.
- 5.1.2e (Flevoland): herkent veel van wat de andere hierboven ook aangeven en dat het iets is wat het Rijk moet regelen en dat het proces erg ambitieus is (ook ivm vakanties).

Actiepunten:

- 5.1.2e neemt contact op met 5.1.2e om bovenstaande (proces) terug te koppelen en dat de reacties er nog aan komen. En dat in januari in de AAC te ambitieus is.
- Reacties die er al zijn, graag met 5.1.2e delen.
- Provinciaal verzamelde informatie, o.a. moties op de SharePoint delen.

7. Strategische verkenning doelsturing

5.1.2e geeft aan dat er een IPO strategische verkenning doelsturing naar de PLCLG landelijk gebied is. Vanuit subwerkgroep 2 lijkt het 5.1.2e interessant wat daar de uitkomst van is en vraagt hoe het staat met het onderzoek? 5.1.2e heeft dit nagevraagd, maar hier nog geen antwoord op gekregen.
→ 5.1.2e vraagt het nog een keer na en stuurt het bij ontvangst aan de werkgroep.

8. Rondje langs de velden (actualiteiten vanuit de provincies)

Geen bespreekpunten.

9. W.v.t.t.k

Geen bespreekpunten.

10. Rondvraag en sluiting

Geen bespreekpunten.

- Einde -